
OBSAH

ÚVOD	5
1 TEORETICKÉ A METODOLOGICKÉ VÝCHODISKÁ ĽUDSKÉHO KAPITÁLU	9
1.1 Ľudský kapitál	9
1.1.1 Teoretické prístupy k ľudskému kapitálu	9
1.1.2 Konkurenčné teórie	12
1.2 Komplementárnosť ľudského a sociálneho kapitálu	14
1.3 Ekonomický, sociálny a kultúrny kapitál	20
2 MIERY ĽUDSKÉHO KAPITÁLU	22
2.1 Ľudský kapitál	22
2.2 Kvalifikácia	24
2.2.1 Faktory ovplyvňujúce zmeny v dopyte po kvalifikáciách	26
2.2.2 Uznávanie kvalifikácií	30
2.3 Kompetencia	32
2.3.1 Zručnosti	36
2.3.2 Klasifikácia znalostí v znalostnej ekonomike	38
3 INVESTÍCIA DO VZDELANIA	40
3.1 Prínosy vzdelávania a odbornej prípravy	41
3.1.1 Pracovný trh	46
3.1.2 Zdravie	48
3.1.3 Ďalšie netrhové výhody vzdelávania	50
3.2 Súčasné charakteristiky investície do vzdelania	52
3.3 Návratnosť investície do vzdelania	54
3.4 Vplyv vzdelania na ekonomický rast	58
3.4.1 Vybrané teoretické prístupy	58
3.4.2 Pôsobenie vzdelávania na ekonomický rast vyplývajúce z analýz empirických údajov	58
4 EFEKTÍVNOSŤ, SPRAVODLIVOSŤ A ROVNOSŤ VO VZDELÁVANÍ	61
4.1 Aspekty efektívnosti, rovnosti a spravodlivosti v jednotlivých vzdelávacích cykloch	62
4.2 Náklady neúspešnosti v škole	70
5 EKONOMICKÝ A SPOLOČENSKÝ KONTEXT POLITÍK ROZVOJA ĽUDSKÉHO KAPITÁLU – ZÁKLADNÉ KONCEPTY	74
5.1 Znalostná ekonomika	74
5.2 Informačná spoločnosť	82
5.3 Vedomostná a učiacia sa spoločnosť	83
5.4 Učiaci sa región	85

5.5	Učiaci sa organizácia	86
5.6	Celoživotné vzdelávanie	87
5.6.1	Uznávanie výsledkov celoživotného vzdelávania	92
6	BUDOVANIE EURÓPSKEHO VZDELÁVACIEHO PRIESTORU	95
6.1	Všeobecný politický rámec pre odborné vzdelávanie a prípravu	95
6.2	Školské vzdelávanie	101
6.3	Odborné vzdelávanie a príprava – Kodanský proces	102
6.4	Európsky priestor vysokoškolského vzdelávania	103
6.5	Európsky priestor celoživotného vzdelávania a učenia	108
7	POLITIKY ROZVOJA ĽUDSKÉHO KAPITÁLU	111
7.1	Základné kritické faktory vo vzdelávacích systémoch	112
7.2	Vzdelávacie politiky ako politiky rozvoja ľudského kapitálu	118
7.2.1	Hodnotenie kvality vzdelávania	122
7.2.2	Vplyv vzdelávacieho prostredia na výsledky žiakov	125
7.2.3	Vplyv verejnej správy na financovanie vzdelávania	127
7.2.4	Ovplyvňovanie ponuky a dopytu po učiteľoch	131
7.3	Skúmanie problémov pre rozhodovanie verejnej správy	132
7.4	Koncept zamestnateľnosti a ľudský kapitál	134
7.5	Hodnotenie rozhodnutí pri výbere investície do ľudského kapitálu a dosahov vzdelávania na trh práce	138
8	TENDENCIE A PROBLÉMY FINANCOVANIA VZDELÁVANIA	140
8.1	Základné faktory podmieňujúce model financovania vzdelávania	140
8.2	Súčasná tendencie financovania vzdelávania	142
8.3	Otvorené problémy financovania vzdelávania	147
8.4	Kritériá používané na evalvaciu efektívnosti investovania do výdavkov vzdelávacieho zariadenia	151
9	INŠTITUCIONÁLNA ŠTRUKTÚRA A VÝKON SLOVENSKEHO VZDELÁVACIEHO SYSTÉMU	155
9.1	Regionálne školstvo	155
9.1.1	Riadenie regionálneho školstva	156
9.1.2	Financovanie regionálneho školstva	157
9.1.3	Pedagogickí a odborní zamestnanci v regionálnom školstve	158
9.2	Vysoké školstvo	159
9.2.1	Financovanie vysokých škôl	161
9.3	Hodnotenie vzdelávacieho systému	166
9.3.1	Hodnotenie školského systému	166
9.3.2	Hodnotenie vzdelávacieho systému na úrovni vysokoškolského vzdelávania	170
	RESUME	174
	LITERATÚRA	175
	O AUTORKE	183